

ภัยลูกชิ้นสีส้มกระตุ้นเม็ดเลือดแดงแตก

1. ชาวในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ลงวันที่ 10 มกราคม 2543 รายงานเกี่ยวกับผู้อำนวยการ โรงพยาบาลขอนแก่นพบว่าการเจ็บป่วยที่โรงพยาบาลขอนแก่นปี 2542 ที่ผ่านมามีผู้ป่วยที่มีโรคเม็ดเลือดแดงแตกง่ายในเด็กถึง 90 ราย เพราะขาดเอ็นไซม์ G6PD ซึ่งสาเหตุพบว่าเป็นจากมีสิ่งกระตุ้นบางอย่างที่ทำให้เกิดอาการ เช่น การติดเชื้อ รับประทานยากลุ่มซัลฟา หรือรับประทานยา เช่น สีย้อมผ้า เป็นต้น อาการนี้เกิดหลังจาก รับประทานลูกชิ้นสีส้มที่ขายในท้องตลาดทั่วไป

2. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้ประสานกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่นเพื่อขอรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้แล้ว ซึ่งทางขอนแก่นแจ้งว่าได้ดำเนินการดังต่อไปนี้คือ

2.1 มีหนังสือถึงผู้อำนวยการ โรงพยาบาลบ้านไผ่ ให้ระงับการจำหน่ายลูกชิ้นสีส้ม

2.2 มีหนังสือแจ้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมาและสมุทรสาครให้ตรวจสอบ ผลิตภัณฑ์ลูกชิ้นสีส้ม

2.3 ประชาสัมพันธ์ข่าวสารพิษภัยของลูกชิ้นสีส้มผ่านสื่อมวลชน

3. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่นได้เก็บตัวอย่างลูกชิ้นสีส้มส่งวิเคราะห์พบสี Orange II ซึ่งเป็นสีที่ห้ามใช้ผสมในอาหาร และตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 66 (พ.ศ.2525) ระบุว่าไม่ให้ใช้สีผสมอาหารในผลิตภัณฑ์ลูกชิ้น หมูยอ แหนม ไส้กรอก ฯลฯ

4. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบสถานที่ผลิตลูกชิ้นที่

4.1 จังหวัดสมุทรสาคร ในวันที่ 20-21 มกราคม 2543 รวม 5 ราย ซึ่งพบว่ามีผู้ผลิต 1 ราย มีการใช้สีย้อมอวนมาผสมในลูกชิ้น และอีก 4 ราย อยู่ในข่ายสงสัยว่าจะมีการใช้สีที่ไม่อนุญาตผสมใน ลูกชิ้น ซึ่งจะส่งวิเคราะห์เพื่อทราบผลที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ต่อไป

4.2 จังหวัดนครราชสีมา ในวันที่ 21-22 มกราคม 2543 พบว่ามีสถานที่ผลิตลูกชิ้น 1 ราย คือ บริษัท 505 โภคภัณฑ์ จำกัด และสถานที่จำหน่ายในตลาดพบมีการใช้สีในลูกชิ้นปลา 6 รายใน 10 ราย ตรวจสอบผู้ค้าส่งในตลาดย่าโม 2 ราย ส่วนใหญ่รับมาจากจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจะได้แจ้งจังหวัดสมุทรสาครทราบเพื่อดำเนินการต่อไป ซึ่ง 4 รายใน 6 ราย อยู่ในจังหวัดสมุทรสาคร ส่วนอีก 2 ราย ไม่ทราบสถานที่ผลิตแน่ชัด

5. ท่านรองเลขาธิการฯ (นพ.ศิริวัฒน์ ทิพย์ธราดล) ได้ประชุมเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อสรุปผลการดำเนินงานและให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแจ้งคผลิตสำหรับสถานที่ผลิตลูกชิ้นที่ตรวจทั้งหมด รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จะได้นำดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ผลิตตามหลักฐานที่พบ และมอบหมายให้กองควบคุมอาหารทำหนังสือเวียนแจ้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด, กรมอนามัย และกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประชาสัมพันธ์และเฝ้าระวังปัญหาในเรื่องนี้โดยด่วน

6. รายละเอียดของภาวะบกพร่องเอ็นไซม์ G-6 PD

- เป็นภาวะหนึ่งที่มีความผิดปกติของเอ็นไซม์ในเม็ดเลือดแดง และทำให้เม็ดเลือดแดงแตกง่าย ภาวะนี้เป็นความผิดปกติที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม พบบ่อยในแถบเมดิเตอร์เรเนียน จีน ออฟริกา และไทย ซึ่งส่วนใหญ่พบในเพศชาย ร้อยละ 2.8-17.5 ของประชากร
- อาการ จะไม่มีอาการและไม่ทราบว่าเป็นโรคจนกระทั่งมีโรคติดเชื้อ ได้รับยาหรือสารบางอย่าง โดยมีอาการไข้ ชีต ตาเหลือง ปัสสาวะสีดํา เหลืองอ่อน เพลีย ใจสั่น หากอาการรุนแรงจะต้องรักษาในโรงพยาบาล และได้เลือดทดแทน อาจมีภาวะหัวใจล้มเหลว ไตวาย และตายได้
- สาเหตุ
 - จากการติดเชื้อหวัด ไวรัส
 - จากยา เช่น กลุ่มซัลฟา แอสไพริน
 - จากอาหาร เช่น ถั่วปากอ้า
 - จากสารเคมี สีย้อมผ้า ลูกเหม็น
- การป้องกัน หลีกเลี่ยงการซื้อยารับประทานเอง งดการบริโภคถั่วปากอ้า อาหารใส่สี

7. กองควบคุมอาหารกำลังเตรียมจัดทำโครงการวิจัยด้านลูกชิ้นใส่สี เพื่อจะได้มีข้อมูลในด้านนี้เพิ่มเติมต่อไป